

Brassói Lapok

XXXIX. évfolyam
58. szám

Főszerkesztő:
Szele Béla dr.

Szombat
1933. évi március 11

ELŐFIZETESI ARAK: Belföldre postai szétküldéssel havonként 60 lej, postautalványon átutalva, vagy a kiadóhivatal pénztárához befizetve. Aki pénzbeszedő megbízott utján fizet, az beszedés díj címén Brassóban további 2 lejt, vidéken 6 lejt fizet havonta. — Külföldre negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországra negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. Magyarországon postátak rékpénztári számlánk száma 12.174. — HIRDETÉSEK díja 6 lej, szövegoldalon 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők.

SZOCIÁLDEMOKRATA PUCCSTÓL FÉL AUSZTRIA

A dollár

Mire a világ felocsudik bámulatából és ijedelméből, melyet a dollár körül oly páratlanul és drámai gyorsasággal lejátszódott események okoztak, előreláthatólag már el is mulik a komolyabb veszedelem. Persze, ma még, mialatt a dollár hazájában az új elnök erélyes intézkedései zárva tartják a bankokat, megtöltik az arany és ezüst kioitelét, szigorú büntetéssel sújtják az ércpénz és más fizetési eszközök halmozását, nagyon is kérdéses, vajjon a dollár ismét elfoglalja-e a nemzetközi pénzpiac bizalmában azt a kivételes pozíciót, melyet eddig élvezett. Reális számítás szerint ez a pozíció továbbra is változatlanul megilleti, hiszen a világ aranykészletének egyharmada még mindig Amerikában van. De a háború utáni esztendőkhöz hasonlítanak már, hogy nem mindig a realitások döntenek. Különösen pénzügyi és gazdasági dolgokban, ahol az elmúlt esztendőik során oly sokszor mondott csödet a logika és józan előrelátás.

A dollár körül támadt pillanatnyi bizonytalanság is valószínűleg pénzügyi földrendést idézett elő a világ valamennyi tőzsdéjén, vagyonok omlottak össze és pótolhatatlan veszteségek érték Amerikától nagyon messze eső országok gazdasági életét is. De ha nem is kétséges, hogy a nemzetközi pénzpiac rövidesen megnyugszik, a válságos napok egy nagy tanulságot hagynak maguk után. Mindenkit érhet baleset, a legnagyobbat és a leg-hatalmasabbat is, amint ezt az amerikai példa mutatja. Nincsenek megközelíthetetlen elefántcsonttoronyok többé, ahonnan egyik ország kényelmesen és veszélytelenül nézheti a másik pusztulását. Az óceán nem elég széles, hogy elválasszon világrészeket s az egyiknek baját, nyomorát, szenvedését távol tartsa a másiktól. A rádió és repülőgép korszakában nincsenek távolságok és nincsenek válaszfalak, akár országhatárt jelző zászlók próbálják építeni, akár beláthatatlan víztömegek.

Megrendült a trón az európai valuták királynője, a font alatt és pillanatnyilag bizonytalanná vált tengerentúli uralkodótársa, a dollár helyzete is. Belső okok elhígha indokolták ezt a válságot, különösen az Egyesült Államokban, ahol a dollár aranyfedezete ma is változatlanul bőséges. Ilyenformán csak egy magyarázat marad, a kölcsönhatás magyarázata. A pénzügyi és gazdasági bajok ragulya, mely a békeszerződésekkal megnyomortított országokból indult ki, feltarthatatlanul terjed és immár elért az óceán túlsó partjára is. Eljutott már előbb munkanélküliség képében s most megérkezik valutáris nehézségekben, melyek, ha átmenetiek is, bizonyára nem mulnak el egészen nyomtalanul. A csődbejutoit gazdasági rend bimbói teljes pompájukban virágoznak. Nincs más menekvés, mint a munkakerestől kiténni őket.

Az Egyesült-Államok nem tér le az aranyalapról, nem foglalja le az aranykészleteket

Amerika a bankjegyforgalmat a banktörvény keretei között szaporítja

Roosevelt lemondott a szükség-pénzről
A dollár aranyfedezete negyvenszázalékra is lecsökkenhet

Washington, március 10.

Szerdán összeült az amerikai kongresszus, amelynek feladata lesz valahogyan leküzdeni azt a hatalmas pénzügyi pánikot, amely a michigani bankbukások következtében most már egész Amerikán áthömpölygött. Megállapítható, hogy az új elnök, Roosevelt, rendkívül erős kezekkel ragadta magához a kezdeményezést a pénzügyi válság megállítására, illetve eliminálása érdekében s olyan intézkedésekre készül, amelyek példátlanul állanak, különösen Amerika történelmében. Legutóbbi számunkban már közöltünk jelentéseket arról, hogy az amerikai kormány, illetve a pénzügyi téren teljes felhatalmazást kérő Roosevelt

bejelentette a magánaranykészletek lefoglalását, hogy a dollárt megtartsa az aranyalapon.

Az újabb és kiegészítő jelentések ezt a hírt nem erősítik meg, de nem is cáfolják. Ezek szerint a jelentések szerint

Roosevelt a kongresszuson már be is jelentette azt a kívánságát, hogy teljes hatalmat kér a pénzügyi kérdések intézésére.

Az a hatalom, amire szüksége lesz, olyan szerű, amilyen Wilsonnak volt a világháború alatt. Alkotmányjogilag tehát a kongresszusnak ugyanolyan formák szerint kell eljárnia most, mint akkor. A kivételes hatalommal való felruházást Roosevelt időszerűnek, sőt elkerülhetetlenül szükségesnek tartja. Kell, hogy egyetlen erős kézben fussanak össze a dolgok, hogy az a kéz aztán, ha kell, azonnal adhassa ki azokat a rendelkezéseket, amiket szükségessé és jóknak tart.

Roosevelt egyébként szükségesnek tartja a bankjegyforgalom szaporítását úgy és olyan mértékben, ahogyan azt a bankjegy törvény előírja.

A messzemenő takarékosági intézkedések elkerülhetetlenek s ezek végrehajtá-

sához is szüksége van a kivételes felhatalmazásra.

Közölte Roosevelt azt is, hogy a Nemzeti Bank már meg is kapta a felhatalmazást arra, hogy

szükség esetén 40 százalékig mehesse le az aranyfedezettel.

A bankjegykibocsátás célja az lenne, hogy

a rendkívüli aranykövetelések folytán ideiglenesen kivont készpénzt pótolják, a dollárértéket pedig hozzáilleszék a várható áremelkedésekhez.

Egyébként pedig az elnök hozzájárult ahhoz, hogy az egészséges pénzintézeteket újra megnyithassák.

Ezekből a jelentésekből az derül ki, hogy Roosevelt mégis lemondott a dollár jelenlegi aranyfedezetének biztosításáról, ami azt is jelenti, hogy elejtette a magánosok kezén lévő aranykészletek lefoglalását.

Hull külügyminiszter nyilatkozata

Hull külügyminiszter nyilatkozatot adott a sajtónak.

Kijelentette, hogy nézete szerint az amerikai bankválság nem befolyásolhatja a világgazdasági konferencia sikerét.

Nyilatkozott a kincstári államtitkár is. Eszerint a nyilatkozat szerint a kormány lemondott arról a tervéről, hogy ugynevezett „fizető-utalványokat” hocsásson ki.

A pillanatnyi pénzihiányon a bankjegyforgalom növelésével igyekszik majd segíteni.

A hivatalos pénzügyi körök véleménye szerint a bankjegy törvény rendelkezései annyira rugalmasak, hogy a dollárkészletet kétféleképpen értékelve nyugodtan szaporítani lehet.

A „SZEGÉNY” ROCKEFELLER

A 93 éves Rockefeller, az iparmágnások koronázatlan fejedelmét, Floridában érte a bankválság és a pénzügyi pánik. A bankok beszüntették a kifizetéseket s miután rendes amerikai szokás szerint Rockefeller is csak csekkel fizetett mindig, semmiféle készpénz nem volt nála.

Az öreg iparfejedelem napokig volt egyetlen cent nélkül. Azért nem éhezett, természetesen. Az amerikai pénzügyi pánikban az emberek nem vesztették el annyira a fejüket, hogy Rockefeller ne lett volna jó nekik bármekkora összegre.

PÁNIK HOLLYWOODBAN

Az egyre pusztítóbb arányokat öltő amerikai pénzügyi válság a filmvállalatok városában Hollywoodban is végzetes hatást idézett elő. A filmgyárak a bankzárlat folytán teljesen pénz nélkül állnak. Az egyik legnagyobb filmgyár abbahagyta munkálatait s hír szerinti a többi is rövidesen követi példáját. A film-

város többek között 75 ezer főnyi segédszénész és műszaki személyzet lakja, akik a leromlott viszonyok következtében valamennyien kenyér nélkül maradnak.

TUNTETNEK A MUNKANÉLKÜLIEK

Washington, március 10.

Az Egyesült Államok fővárosában tegnap ismét tüntetést rendeztek a munkanélküliek. A rendőrség kiméletlenül nekiment a munkát és kenyeret követelő tömegnek és igyekezett szétszórni őket. Az összeütközés véres volt: tizenkét munkanélkülit súlyosan megsebesített a karhatalom. Harminc munkanélkülit őrizetbe vettek.

Japán Jehol után Csahat tartományt akarja megszállani

Tokió, március 10.

A lapok hivatalos jelentés alapján közlik, hogy amennyiben a mongoliai zavargások tovább tartanak, a japán hadsereg ugynevezett „katonai felügyelet” alá helyezi a Jehollal szomszédos Csahat tartományt. A megszállás célja Jehol rendjének biztosítása lenne.

A német rohamosztatok megszállták a berlini tőzsdét

A császári idők emlékére maga Hindenburg nyitja meg a birodalmi gyűlést

Berlin, március 10.

A birodalmi gyűlést a megszokott formától eltérően fogják megnyitni.

Hindenburg elnök személyesen üdvözl majd az új képviselőket és azután átadja a szót Hitler kancellárnak. Ez a forma a császári parlamentek megnyitására emlékeztet s az a tény, hogy a megnyitó beszédet nem a kancellár fogja tartani, azt

akarja jelképezni, hogy az államfő és a kormányzati rendszer mily egyöntetű fel fogást képviselnek a dolgokban. A birodalmi gyűlés a nyitás után Nagy Frigyes sírházához vonul és azt megkoszorúzza annak a szimbólumául, hogy a mai rendszer a hagyományokban gyökeredzik.

A rendőrség ma őrizetbe vette Füllert, a békelégi elnökét és Lange professzort, a liga európaszerte ismert vezetőségi tag

ját.

Csütörtökön délelőtt erős náci-rohamosztatok jelentek meg a berlini tőzsde előtt. Vezetőik

behatoltak az irodákba és a tőzsde vezetőinek lemondását követelték.

Az elnök ezt megtagadta, mire tárgyalások indultak meg, de a rohamosztatok az épületet továbbra is megszállva tartják.

Jóváhagyták a brassói Magyar Általános Gazdasági Szövetkezet alapszabályait

Brassó, március 10.

A szövetkezetek bucaresti központja legutóbb tartott gyűlésén foglalkozott a brassói Magyar Általános Gazdasági Szövetkezet (MAGSZ) benyújtott alapszabályaival és a tervezetet néhány jelentéktlenebb módosítással, jóváhagyólag tudomásul vette. A jóváhagyás azonban csak elvi jelentőségű, mindaddig, amíg az alakulással kapcsolatban előírt törvényes formákhoz nem tesz. E formák között tartozik az, hogy az alapító-alkirát 100 eredeti aláírást a rendőrség csak úgy hitelesíti, ha az aláírások a rendőrségi hivatalos kiküldött jelenlétében történnek meg. Így aztán a már beterjesztett alapítási okirat kicserélésre szorul.

A Szövetkezet ideiglenes vezetősége úgy állapodott meg a brassói rendőrség előző évi kérésével, hogy vasárnap délután négy órától kezdve a román, kath. iskola rajztermében új alapítási jegyzőkönyveket fektet föl, a rendőrség pedig hivatalos kiküldöttet delegál, hogy az aláírások a törvényes formákhoz megfelelően történhessenek meg. A törvény száz alapító tagot kíván, a Szövetkezet vezetősége tehát felkéri a már beiratkozott tagokat, de azokat is, akik most akar nak beiratkozni, hogy vasárnap, március 12-én délután 4-6 óráig jelenjenek meg a katolikus iskola rajztermében, az alapító okirat aláírására. Kíváncsok voltak, ha a következő száz aláírás már vasárnap összejönne, mert a hiányzóknak később a rendőrségre kell fölfáradniuk az aláírások megejtésére, ez pedig mégis körülményesebb. Felkéri tehát a vezetőség a tagokat, hogy lehetőleg valamennyien jelentkezzenek, hogy ennek az elkerülhetetlenül szükséges formának az elvégzése után a Szövetkezet végre teljes erővel megkezdhesse működését.

A Szövetkezet kibővített igazgatósága pénteken este tart ülést, hogy a jóváhagyással kapcsolatos intézkedéseket foganatosítsa.

A Kolozsvári Fórum r. t. utazója Brassóban megmérgezte magát

Brassó, március 10.

Megdöbbenő öngyilkosság játszódott le szerdán este a brassói Korona-szálloda 158-as számú szobájában. Hanke Henrik, a kolozsvári „Szöcs et Comp. Forum R. T.” cég 28 éves utazója szublimálttal megmérgezte magát.

A halálra küzdő férfi hörgéseit félnyolcekor meghallotta a szálloda személyzet, amely felrte az ajtót s a szobába hatolt. Az öngyilkos utazót, aki görcsösen vonagló testtel fetengett az ágyon, a mentők a régi Márcsescu-kórházba szállították. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy az életunt fiatal ember szokatlanul nagy adag mérget, 20 darab szublimát-pasztillát vett be, ami időközben teljesen a szervezetébe szívódott.

A súlyos állapotban levő utazó, aki már kórházszállítása előtt a végét járta, az északa folyamán szörnyű görcsök közepette kisérvetett. Tettének oka egyelőre ismeretlen.

Az öngyilkos utazó egyébként budapesti illetőségű magyar állampolgár volt.

A nagyváradi törvényszék tárgyalja a kolozsvári fakartell monstre-perét

Szakértő-bizottságot hallgat meg előbb a bíróság és azután hoz ítéletet

Nagyvárad, március 10.

A nagyváradi törvényszék ma tárgyalta 56 kolozsvári fakereskedő monstre-perét. Ezek a kereskedők két esztendővel ez előtt kartellbe tömörültek. A kartell tagjai a következők voltak: Frenkel Lajos, Vigh György, Fischer Lipót, Capeller Artur, Stadler Aladár, Lázár Henrik, az Erdélyi Fakereskedelmi R. T., Beteg Ernő, Zelig Samu, Hirsch Ignác, Calzit Rt., Löbl Dezső, Grün Sándor, Első Rolin Rt., Lazar Coriolan, Farkas József, Király Márton, Katz Mózes, Weisz Sándor, Gutiu László, Feiner Farkas, Krausz Viktor, Kellner Mihály, Asztalosgyár Rt., Ferencz László, Hadra György, Grosz Manó, Cziment Géza, Herskovits Ferenc, Horváth Balázs, Ritter Salamon, Lemenzei Samu, Lignaria Rt., Grünwald Mihály és Izrael Mihály.

A kartell ellen a spekulatortörvény alapján

indult meg az eljárás, mivel

a kartelltagok mellőzve az egységüket, drágábban adták a fát, mint a kartellen kívüliek.

A kolozsvári járásbíró 5 ezertől 50 ezer lejig terjedő pénzbüntetéssel sújtotta a kartell tagjait, de az ítéletet a kolozsvári törvényszék megsemmisítette. Az ügyész felelőssége a Semmitőszék az új tárgyalás megtartására a nagyváradi törvényszéket delegálta ki.

A nagyváradi törvényszék a maga hatáskörében szakértő-bizottságot nevezett ki, amelybe egy tagot a vádlottak, egyet a fogyasztók s egyet a törvényszék küldött. A bizottság feladata annak a megállapítása, hogy a kartell fennállása óta működése alatt és után mi volt a szállítási díj, mennyi volt a fa egységára.

A bíróság a szakértő bizottság meghallgatása után hozza meg az ítéletet.

Titulescu visszatért és kihallgatáson jelent meg a királynál

Argetioianu a konverzió ügyében országos nagygyűlést hív egybe

Bukarest, március 10.

Csütörtökre virradó éjszaka a Simplon expresszel hosszas külföldi tartózkodás után Bukarestbe érkezett Titulescu külügyminiszter. Az állomáson Vajda Sándor miniszterelnök, a cseh és a szerb követ, a király magántitkára s csomó miniszter várta.

Titulescu a vonaton rövid nyilatkozatot adott a fogadtatására elébe utazott újságíróknak.

— A leszerelési konferencia munkálatai — mondotta a külügyminiszter — megakadályoztak abban, hogy Genf elhagyjam. Most azért jöttem Bukarestbe, hogy a képviselőház és a szenátus külügyi bizottságai előtt beszámolót tartsak a kisantant tagállamai között létrejött egyezményről kapcsolatban. Miután megtudom a parlament véleményét ebben a kérdésben, az egyezményt egy később meghatározandó időpontban a felség elé terjesztem majd ratifikálás céljából. A fő városban egyébként csak néhány napig maradok s azután visszatérek Genfbe, tekintettel ama tárgyalások fontosságára, a melyek MacDonald és Sir Simon érkezésével kapcsolatban fognak Genfben lezajlani.

Az újságírók megkérdezték, hogyan tekintik külföldön a romániai helyzetet?

— Azt hiszem, hogy a külföld teljesen elfogulatlanul ítéli meg a Romániában lezajlott eseményeket és úgy véli, hogy az országban a közrend biztosítva van.

— Mi a véleménye a királynál lezajlott legutóbbi kihallgatásokról?

— Ezek a szabályszerű alkotmányos élet jelenségei voltak s ezért nincsen rajtuk mit magyaráznom.

— A leszerelési konferenciával kapcsolatban mily érdekeset tudna mondani?

— Az értekezlet kétségtelenül döntő fázisához érkezett.

Románia már az első perctől kezdve a leszerelés mellett nyilatkozott.

Azonban a 8. paragrafus értelmében, a melyre a mi akciónk támaszkodik, Románia azt kéri, hogy

a leszerelés a bizottsággal összefüggően valószínűsítések meg.

Nem lehet észrevétel nélkül elhaladni amellett a szerencsétlen tény mellett, hogy a leszerelés lobogója és a technikai érvek argumentuma alatt harc folyik azon államok között, amelyek a jelenlegi európai politikai rendet fent akarják tartani és azon államok, amelyek ezt a rendet meg szeretnék változtatni. Románia álláspontjának változatlanul a rendfenntartók mellett kell megnyilatkoznia.

Az újságíró végül a következő kérdést intézte a külügyminiszterhez:

— Mondjon még valami szenzációt, kegyelmes ur. Valami különösét. A nap bom báját...

— A nap bombáját? — nevetett fel Titulescu. — Honnan szedjek én most bombát... hiszen a leszerelési konferenciáról jövök.

Egyébként kormánykörök meg vannak győződve arról, hogy

a Népszövetséggel kötött genfi egyezmény körül nagy harcok lesznek a parlamentben.

Az ellenzék az egyezményt igen hevesen fogja támadni.

Titulescu csütörtök délután kihallgatáson jelent meg a királynál, aki még foly

ton ágyban fekvő beteg és a külügyminisztert is csak kivételesen fogadta audiencián.

BOMLÁSI HIREK

szállonganak a liberális párt felől. A Cu-vántul értesülése szerint dr. Anghelescu volt közoktatásiügyi miniszter a pártnak több vezető tagjával együtt elhagyni ké szül Ducát és táborát.

Duca, akinek szintén fülébe jutottak a szakadási szándékok, nyilatkozatra szólította fel Anghelescut s megkérte arra, hogy egy banketten nyilatkozzon formájában cáfolja meg a kilépési szándékáról terjedő híreket.

Anghelescu még nem felelt arra, hogy teljesíti-e Duca kérését, vagy sem?

ÚJ KONVERZIÓS JAVASLATOT

dolgozott ki a mezőgazdasági kamarák szövetsége. Ezt a javaslatot egyéni kezdeményezésből a köznapokban a képviselőház elé terjesztik.

Megmozdult az eredeti konverziós törvény alkotója, Argetoianu is, aki ma a következő felhívást tette közzé:

„Az 1932 április 29-i törvény által megoldódott az egész közgazdasági életünket megbénító adósságok egy részének problémája.

Oly erőszakosságok befolyására, amelyekről nem akarok most beszélni, a konverziós törvényt, ahelyett, hogy kiszélesítették volna, jótékony hatásaiban megsemmisítették.

Az egész világnak úgy közgazdasági, mint társadalmi téren lezajlott eseményei kétségbevonhatatlanul igazolják, hogy a mi agrár-adósságokról szóló törvényünk mily megalapozott volt.

Az összes román termelők mind nehezebb és nehezebb helyzetével és a munkae-riők utolsó tartalékát is megsemmisítéssel fenyegető új törvényekkel kapcsolatban a bármely kategóriába tartozó adóssok képviselői nagygyűlésre hívatnak össze, amely nagygyűlés Bukarestben, 1937. március 26-án délelőtt 10 órakor tartatik meg a Bul. Maria 28 szám alatt.

Ezen a nagygyűlésen, minden politikai jelleg nélkül, megállapítjuk a termelők minimális követeléseit gazdasági passzívánk likvidálása céljából, amely likvidáció tovább már nem halasztható.

A kamara megszavazta a Marzescu törvény módosítását

A képviselőház mai ülésén Isac lupista terjesztett be pótszakaszt a Märzescu-törvényt módosító javaslatához. A pótszakaszt azonban a többség nem fogadta el. Voicu Nitescu földművelésügyi miniszter Popov lupista képviselő minapi, a máramarosi kisajátítások panamáival kapcsolatos beszédére válaszul bejelent, hogy a kisajátítási akták immáron Popov rendelkezésére állanak, kivéve azokat az iratokat, amelyek a máramarosszigeti törvényszéknél fekszenek. Dr. Ilie Lazar máramarosi kormányképviselő, a kit Popov ismeretesen a visszaélésekben való részvételért vádolt meg s aki a képviselőház tegnapi ülésén adatszertien bizonyította azt, hogy semmiféle gyanús ügyben nem volt szerepe, Popovot felszólította arra, hogy a kamara szónoki emelvényéről tegyen nyilatkozatot s ismerje be, hogy a Lazar Illés ellen felhozott vádak alaptalanok.

Egészen jelentéktelen felszólalások után a képviselőház 143 szavazattal 57 ellenében megszavazta Mironescu belügyminiszter törvényjavaslatát a Märzescu-féle törvény módosításáról.

A Ház elnöke ezután megemlíti, hogy Lupu tegnapi beszédében azt állította, hogy egy tisz 1500 lej ellenében vállalkozott egy letartóztatott pasuti műhelymunkás szabadlábra helyezésére. A bucaresti második hadtestől most átirat érkezett, amelyben arra kéri Luput, hogy nevezze meg a szabadforgó tisztet.

Lupu: Én nem állítottam azt, hogy az említett személyiség aktív tisz lenne. Egy tartalékos tiszről volt szó, aki az 1500 lej ügyvédi minőségében kérte. Tekintettel azonban az ügyre, amelynek elintézésére vállalkozott, munkálkodását így is tisztességtelenné ítélem.

Dragici kormánypárti képviselő beszél ezután és visszautasítja Doiceanu lupista képviselőnek Bartolomeu orthodox püspök ellen régebben felhozott vádjait.

Goiceanu: Felkérem Radulescu-Mehedinti képviselő urat, aki ismeri a szóbanforgó ügyet, mondja el, mi a lakosság véleménye a püspökség működésével kapcsolatban.

Radulescu-Mehedinti: A lakosság elégedetlen a püspökség működésével.

Az ügyszor még Goga és Lupu szól hozzá. Az ülés folyik.

Transzferrmoratórium Csehország és Németország között

A cseh tartozásokat a cseh jegybanknál zárolták

Prága, március 10

A cseh kormány meglepetésszerűen olyan intézkedéseket léptetett életbe, amelyek a gazdasági köröket kellemetlenül érintik, meg s amelyek nagyon megnehezítik a Németország és Csehszlovákia közötti kereskedelmi összeköttetések hasznosítását.

A kiadott tiltó rendelkezés beszüntet Németországban minden természetű árutalálást.

Tilos a most érkező német áruk ellenértékének átutalása is. A német hitelezők csehországi követeléseit ezentúl a cseh adósok cseh koronával fizetik le zárolt számlákra a cseh Nemzeti Banknál, illetve azok fiókjainál. Efelől tehát a transzferrmoratórium rendszere.

A rendelet a mai napon már életbe is lépett.

Polgármestert „választott” Székelyudvarhely

A döntés a miniszter kezében van: az eredmény nem lehet kétséges

Székelyudvarhely, március 10.

Ami a körülményeket illeti: az utcát, a közvéleményt, az általános hangulatot, megállapítható, hogy nagy konkurencia volt az a németországi választás. Minden érdeklődést felszívott. Minden maradék ideget igénybe vett. Hogyne: micsoda méretek tömegben és dísznőségben! Feltéve ha voltak, illetve ha annak lehet nevezni. Mert attól függ ugye, hogy honnan nézi az ember a dolgokat: jobbról, balról, alulról fölfelé, vagy fentről le, evett-e aznap a választó, vagy holnap is csak választ.

Megállapítható, hogy Székelyudvarhelyen az Ur 1933-ik esztendejének március 7-én nem a két polgármester-jelölt közt választottak a polgárok, hanem a csendes téboly, vagy a csendes elmúlás közt. Ez nem üres fecsegés, vagy felelőtlen „színes”. E sorok írója öt perccel a választás — az udvarhelyi választás — kezdete előtt beszélt egy ugynevezett — és sajnos, hangsúlyozni kell: ez nem guny — beszélgetben megöszült iparosmesterrel. A mester, mikor szobajött a választás, a németországi választások után két nappal és az udvarhelyi választás előtt öt perccel, szörül-szóra ezt mondta: — Tölem választhatnak. Én csak azt tudom, hogy harminc éve dolgozom, mint egy állat és most nem merek hazamenni, mert nincs mit enni adjak a családomnak. Ugy látszik, mégsem az a legfontosabb, hogy ki, vagy kik ülnek Berlinben, vagy Kispocsék-burgöndön azokban a bizonyos székekben, hanem, hogy az ilyen veteránok, este, a jó, magasztos és megnyugtató munka után ott-bon leüljenek és válasszanak — mit mondjak — a sajtos makkaroni, vagy a savanyu tojáshoz. Hiszen egy negyedkiló hus ára annyi, mint egy skatulya gyufáé. És az udvarhelyi polgár mégis csak a sajtos téboly és a savanyu elmúlás közt választhat. És néha, ha akar, ha nem, — polgármestert.

Ezeket így kapásból és felületesen meg kellett említeni, a — németországi választással kapcsolatban, ami persze nem jelenti azt, hogy most már nincs küzdelem, önfenntartás, gerint, jog, öntudat, faji kötelesség stb. stb., csak — gyomor. Nem. De mégis furcsa, hogy azoknak az uraknak, akiknek a politika nem szeszvedély, elhivatottság, vagy kenyér, nem jut eszükbe, hogy ha így megy tovább és, nemcsak a nem lesz más, csak két lista, vagy négy lista, vagy tíz lista és a választók százmilliói — abban az állapotban, melybe az ember az utolsó falat lenyelése utáni huszadik napon kerül.

Ha ugyan addig kibírja kenyér és választások nélkül.

A székelyudvarhelyi választás különben így folyt le:

A választás március 7-én délután 3 órakor kezdődött. Ettől a pillanattól kezdve a választás befejeztéig, a városháza előtt, hol az aktus folyt, ott állott a prefektus „1. Odh.” jelzésű autója. És e jelben folydogált az aktus.

Két lista küzdött: A magyar párt és a városi román-blokk közös listája és a Réti-féle lista. Az „1. Odh.” inkább az utóbbinak volt a jele.

Az előcsatározások során a Réti-párt a magyarpárti lista két jogszertint tanácsosának, a tantestület és a kereskedők képviselőinek kijelölése ellen kontesztált. Ezt a felelősséget a revizió bizottság bár elutasította, a határozatról hivatalos értesítés nem érkezett. A ró-

ROYAL szálloda és kávéház
Temesváron
teljes berendezéssel azonnalra
bérbe adó
Továbbiakat a tulajdonosnál.

Astra-Mozgó, Brassó

Két évi megfeszített munka után végre elkészült ez a film, amely minden embert érdekelni fog és amely mindenkinek felejthetetlen élményt nyújt

A kereszti jegyében

A világ legnagyobb és legmonumentálisabb filmsodája. — A hollywoodi Paramount stúdiók Cecil B. de Mille, a világhírű rendezőnek rendelkezésére bocsátottak két és fél millió dollárt, hogy ezzel a fantasztikus összeggel megalkossa „A kereszti jegyében” című monumentális filmművét. Hollywood még nem alkotott ilyen hatalmasat. Több mint 1.000.000 filmszínest és statisztát használt fel Cecil B. de Mille ebben a filmben. Erdemes zenepírban játszódik le ebben a filmben: 510 tagból álló kórus énekel egy-egy éneket — egyidejűleg ugyanennyi énekes poány dalát ad elő. Ez a hatalmas mestermű nem tévesztendő össze egyetlen hasonló tárgyú és rendezési fímmel sem. A premier — amely iránt óriási érdeklődés mutatkozik városszerte — legközelebb lesz az Astra-Mozgóban.

ták az Ugron és a Doctor tanácsagságát, bár ezt a magyar párt megfeleltette és a kijelöltetésüktől számított törvényes 10 napos kifüggesztési idő sem telt le.

Ilyen körülmények között esett meg aztán a választás, mely végül is nem hozott döntő eredményt.

Sem dr. Sebest Akos, sem Réti Imre, nem

kapta meg a kívánt többséget.

Igy a végső szó a miniszteré.

Es nem kétséges, hogy a polgármesterség a Rétié.

A magyar párt természetesen a szabálytalan tanácsalakulást megfeleltette.

A polgárság pedig azt kérde: Jó, jó, de mi lesz velünk?

Áradás, árvíz

A Prut, a Maros, a Kisküküllő, a Nyárad és a Barlad már kiöntöttek

Dicsőszentmárton balpartja viz alatt, a Marosvásárhely környéki községeket árvíz fenyegeti

Bukarest, március 10

Az utóbbi napok alatt bekövetkezett fokozottabb olvadás miatt az ország több részében fellépett a tavaszi áradás. Az ország fővárosába beérkezett jelentések szerint a Regátban különösen a Barlaa folyó árad veszedelemes. A vizállás Barlad városánál 12 méter, ami szokatlannul magas ennél a folyónál s a további növekedés már árvízkatasztrófát hoz a folyó völgyében meghúzódó falvakra. — Barlad egyik külvárosa már viz alá került.

Bukovinában a Prut vize dagadt meg aggasztóan. A vasuti töltéseket az áradás több helyen kimosta. Meggyöngyült a Grigore Ghica Voda és Barbești között levő vasuti hid is. Az áruforgalom teljesen megszűnt, azemélyforgalmat pedig átszállással bonyolítják le.

Máramarosban több hidat ragadtott magával az ár. A vasuti közlekedésben nagy zavarok vannak.

Erdélyben a Maros és a Kisküküllő hagyta el a medrét és fenyeget árvízveszedelemmel.

Sármás, Galocás, Maroshéviz és Ratosnya környékén a mezők viz alá kerültek, sőt néhol a községekbe is benyomult az áradat.

— Ideges embereknek és lelkibetegeknek az enyhe természetes „Ferenc József” keserűviz rendes bélműködést, jó emésztést és elegendő étvágyérzetet terem. Világhírű ideggyógyászok véleménye alapján a Ferenc József viz használata az agy és a gerincvelő megbetegedéseinél is kiválóan ajánlható. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Maroshéviz és Galocás között csak átszállással lehet lebonyolítani a forgalmat.

Kiöntött a Maros egyik kisebb mellékfolyója, a Nyárad is. Itt különösen a Marosvásárhely közelében fekvő községeket fenyegeti veszedelem,

mert itt a patak erősen megszaporodott vize szétterül az egész völgybe.

A Kisküküllő, Solymos, Korondszentmárton és Dicsőszentmárton mellett lépett ki a medréből.

Dicsőszentmártonnak a bal partra eső része már víz alá került.

Az osztrák kormány szociáldemokrata puccstól fél

Seitzot menesztik és helyébe kormánybiztost neveznek ki

Bécs, március 10

Ma délelőtt az osztrák fővárosban olyan hírek terjedtek el, hogy a szociáldemokraták puccsal akarják kezük közé keríteni az államhatalmat. Németországból nagy tömegben szöktek át szocialista és kommunista menekültek Ausztriába, akik most lázas tevékenységet fejtenek ki és általános sztrájkra izgatnak.

Meghalt Vajda László filmrendező

Budapest, március 10

Vajda László író, a Magyar Színháznak 12 éven át volt igazgatója, aki mint filmíró és rendező Amerikában és Berlinben jelentős sikereket ért el, csütörtökön a Zsidókórházban 56 éves korában meghalt.

GYERMEKI SZERVEZET

fejlődését táplálát a legjobban azáltal segítjük elő, ha a reggeli és uzsonnatejhez 2-3 kávéskanál OVOMALTINÉ-t adunk.

OVOMALTINI
AZ ERŐ ÉS EGÉSZSÉG

Bethlen gróf berlini előadása

Berlin, március 10.

Bethlen István volt magyar miniszterelnök szerdán tartotta meg régebben bejelentett előadását Berlinben.

A Kaiserhof-szálló nagy előadó terme egészén megtelt berlini érdeklődőkkel, akik természetesen inkább az előkelőségek és politikusok közül kerültek ki. Bethlen előadásának a címe ez volt: „Magyarország az új Európában”.

Az előadást, amely este fél kilenc órákor kezdődött és másfél óráig tartott, több ízben viharos tetszésnyilvánítások szakították meg. Jelentéseink nem szólnak arról, hogy a volt magyar miniszterelnök közelebbről miket mondott előadása során.

Kilencedik napja nem eszik, mert a fogházban rossz a bánásmód(?)

Nagyvárad, március 10.

Radu Florián biharmegyei földműveslegényt politikai ügyekből kifolyólag öt esztendőre ítélték. Az ügyészégi fogházból sikerült levelet kicsempésznie, amelyben azt írta, hogy szörnyű helyzetben szenved. Radu különben iskolázott, értelmes ember.

A fogházigazgató ezzel kapcsolatban kijelentette, nem igaz, hogy Radu olyan rossz helyzetben volna. Különben pedig a levélcsempészéért megfelelő büntetésben részesült.

Radu állítólag már kilencedik napja éhségsztrájkban van, hogy ezzel tüntessen a borzasztóan súlyos ítélet ellen. Ha tovább kitart az éhségsztrájk mellett, hír szerint elszállítják Vacarestibe.

Mi történt Papnéval, a nagyváradi városháza tisztviselőjével?

Nagyvárad, március 10.

Megirtuk már, hogy Papné Szilósi Erzsébet nagyváradi városi tisztviselő ellen a törvényszék letartóztatási végzést adott ki, mert a tisztviselő bűnpörének tárgyalására többszöri idézés után sem jelent meg. Papné, akit tudvalevőleg csalással vádolnak, nemrég megözökött Nagyváradról, de elfogták és visszahozták.

Az ügyben most érdekes fordulat állott be. A tisztviselő ügyvédje utján feljelentést tett a táblai főügyészéknél. A feljelentés szerint, amelyhez Papné a törvényszéki orvosszakértő ítéletét is hozzáfűzte, a tisztviselőt őrizetbevétele után olyan súlyosan összeverték, hogy több napon túl gyógyuló sérüléseket szenvedett.

A Pojána erdejében rátaláltak egy brassói cipész holttestére

Brassó, március 10.

Beszámoltunk nemrégiben arról, hogy Nagy Sándor brassói cipésmester, állítólag anyagi zavarai miatt, eltűnt lakásáról. A nyomavestett iparost a rendőrség eltűnése óta kutatta, anélkül, hogy nyomára bukkant volna s az eltűnt férfi sem adott életjelet magáról. Családja már azt sem tudta, mit gondoljon, amikor szerdán végre fény vetődött a rejtélyes eltűnésre.

Nagy Sándort megtalálták — de már csak holtan.

A fán függő felakasztott holttestet, a melyet heteken keresztül vert az eső és a hó, egy bolgárszégi román lakos fedezte fel, aki a Pojána egyik félreeső és néptelenebb részében járkált. Az ember azonnal jelentette az esetet a rendőrségnek, amely hazaszállította az öngyilkos cipésmester holttestét.

A szerencsétlen iparos tragédiája brassói ismerősei körében általános részvétet váltott ki.

Japánban tilos Marx könyveit terjeszteni

Tokió, március 10.

Ebben a hónapban ünneplik tudvalevőleg világszerte a nemzetközi munkásmozgalom vezére, Marx Károly halálának ötvenedik évfordulóját. A japán belügyminisztérium ezzel kapcsolatban rendeletet bocsátott ki, amely tiltja mindenfajta ünneplést, Marx személyével foglalkozó könyvek, vagy röpiratok kiadását, ugyancsak Marx képének terjesztését.

MacDonald, Sir Simon és Daladier két napig tanácskoznak Párisban

Front a leszerelési konferencián Németország ellen

Páris, március 10

MacDonald angol miniszterelnök Sir Simon angol külügyminiszter társaságában Párisba érkezett. Csütörtökön este az angol államférfiak Daladier-pel tanácskoznak. A tanácskozásokat folytatják pénteken is, mert csak szombaton utaznak tovább Genfbe, a leszerelési konferenciára.

A nemzetközi diplomácia nagy érdeklődéssel tekint a párisi tanácskozásokra. A francia kormányhoz közelálló Republique szerint angol-francia megállapodás készül a leszerelési konferenciára. A megállapodás állítólag arra vonatkozik, hogy a két állam kiküldötjei

közösen lépnek fel, amennyiben Né-

metország erőszakos fellépése miatt kénytelen lesz lépni.

Itt említjük meg, hogy a genfi japán delegáció jegyzékét nyújtott át a leszerelési konferencia elnökének, Hendersonnak. A jegyzék szerint Japán továbbra is részt kíván venni a leszerelési kérdések munkájában, de ragaszkodik a szabad fegyverkezés elvéhez.

Lajstromozhatja-e a Népszövetség a kisántant-szerződést

A Népszövetség tagállamai csak olyan szerződést köthetnek, amelynek nincs titkos katonai záradéka

London, március 10

Az angol alsóházban érdekes interpelláció hangzott el az újabb alakult kisántant-államszövetséggel kapcsolatban. Levelin János ellenzéki képviselő intézett kérdést Sir Simon külügyminiszterhez, hogy vajon az új kisántant-szerződést lajstromozták-e már a Népszövetség főtárgyalásánál, ahogyan azt a népszövetségi alapokmány 18. szakasza előírja. A feltett kérdés azért volt jelentőségteljes.

mert a Népszövetségnek nem szabad lajstromoztatnia titkos katonai záradékokkal ellátott szerződéseket, viszont minden szerződést nyilván kell tartania, ami a tagállamok között létrejön.

Sir Simon angol külügyminiszter a kérdésre azt a választ adta, hogy az angol diplomácia és az angol külügyminisztérium tudomása szerint a kisántant államok új szerződésének népszövetségi lajstromozása még nem történt meg.

Hegedüs János debreczeni kereskedőt saját felesége gyilkolta meg

Az asszony megkölözte önmagát, hogy a „rablógyilkosság” meséjét elfitesse

Debrecen, március 10

Néhány nappal ezelőtt Debrecenben megdöbbentő rablógyilkosság történt. A B. L. is közölt jelentéseket, hogy ismeretlen tettesek éjszaka behatoltak Hegedüs János jómódú kereskedő lakásába, a kereskedő feleségét megrohanták és megölték, a férfit leütötték s aztán kifosztották a házat.

A vakmerő gyilkosságra csak másnap jöttek rá, amikor az ismerősök behatoltak a feldúlt lakásba s megtalálták az eszméletlenül fekvő, összekötözött asszonyt.

A vizsgálat természetesen nyomban megindult. Az asszony, aki csakhamar magához tért, eléggé pontos felvilágosítást tudott adni a támadókról. A rendőrség el is indult a kapott nyomokon, de semmi eredményt sem tudott felmutatni.

A tetteseknek, illetve azoknak a tetteseknek, akikről az asszony beszélt, tetjesen nyomuk veszett.

Most aztán, négy nappal az eset után, váratlan és szenzációs fordulat hozta igazolmba Debrecen lakosságát.

A rendőrség hirtelen letartóztatta magát az asszonyt.

Amint kiderült, egyre több gyanúok szóltak, hogy

az asszony maga gyilkolta le a férjét s aztán az egész rablógyilkossági mesét maga találta ki, hogy a gyanút elterelje magáról. Önmagának tömte be a száját s aztán önmagát kötözte össze, hogy a rablótámadást elhíhetővé tegye.

Eredmény: 33 és fél esztendő

Ítélet a kolozsvári fekete-szesz perben

Az 54 vádlott közül a bíróság 38 vádlottat elítélt

Kolozsvár, március 10.

A hírhedt kolozsvári fekete-szesz-perben a bíróság szerdán délben végre kihirdette az ítéletet. A vádlottak nagy száma magyarázta meg azt, hogy az ítélethirdetés idejére az érdeklődők zsúfolásig megtöltötték a tárgyalótermet. Több mint háromszáz ember vonult fel, hogy jelen legyen a bíróság döntésének felolvasásán. Sokan nem is fértek be a tárgyalóterembe, a törvényszéki épület folyosóin, sőt az épület előtt tárgyalták izgatottan az esélyeket.

A bíróság tagjai 11 óra után vonultak be a terembe. A kezdés formáságai miatt az ítélet kihirdetése fél 12 órákor kezdődött meg és egészen negyed kettőig tartott. Az ítélet maga a lefolyt tárgyalások hangulata után meglepően súlyos volt.

Az 54 vádlott közül a bíróság harmincnyolcat marasztalt el,

akik között összesen 33 és fél esztendőt osztott ki. Súlyosabb ítéletet kaptak: Farkas Lajos szászfenesi szeszgyáros 2 év, Salamon Mór 2 év, Gáspár István vendéglős és szeszraktáros 2 év, Weinstein Gyula szállító 2 év, Rotschild Sándor szeszgyáros 2 év, Strohl Mór szeszgyári tisztviselő másfél év, Boer Andor állami tisztviselő másfél év, Farkas Samu szeszgyári igazgató 1 év, Salamon Lajos 1 év, Rosenmasser Lajos részvényes 1 év, Salamon Vilmos 1 év. A többi elítélt vádlott 1—6 hónapi fogházbüntetésben részesült.

A bíróság egyedül Salamon Mór büntetésénél számított be 4 és félhónapi viz-

gálati fogházat, mert csak ő tudta igazolni egyedül, hogy valóban ült a kolozsvári ügyészégi fogházában, ahol foglalkoztatták is a fogház műhelyeiben. A védő felmentésért, az ügyész pedig a büntetésük súlyosbításáért feleltek.

Az ítélet kihirdetése után Colfescu ügyész indítványozta, hogy a két évre elítélt vádlottakat azonnal helyezték letartóztatásba, mert szökésüktől tartani lehet. A védelem erősen kikelt az ügyész indítvány ellen. A bíróság hosszabb tanácskozás után Colfescu indítványát elvetette.

Csodadoktor, aki só-savat fecskendez a vérbe

Budapest, március 10.

Bordy Dezső dr. büntetőjársbíró kedden tárgyalta a súlyos testisértés és korrupcióval vádolt Kunczi János ügyét, akiről annakidején sokat beszéltek az azal kapcsolatban, hogy a betegek egész tömege keresi fel őt lakásán, akiket injekciókkal gyógyít. A 70 éves, Kossuth-szállás ferencvárosi öreg urat egész tömeg ember kísérte a tárgyalásra, a megidézett sértetteken és tanukon kívül természetesen a kíváncsiak is.

Kunczi tagadta a bűnösségét és védekezésében azt hozta elő, hogy ő nem ártalmas szert fecskendezett betegei vérébe, hanem egy általa feltalált gyógyiszert, amelynek titkát azonban nem akarja elárulni.

— A betegeket — mondotta — kereszvény szeretetből gyógyítja csupán és honoráriumot sohasem fogad el. Igaz ugyan, hogy az injekciók nyomán bizonyos hegesedés támadt a betegek karján, azonban jelentéktelen és semmiféle veszéllyel nem jár.

— Kérem — mondotta nagy pathossszal — az egzaktsági orvosi tudomány elmozdította felfedezni a vérség nagy jelentőségét, már pedig jó vér nélkül nincsen egészség. Az én szerem éppen azt célozza, hogy az emberek vérének meg kell tisztítani.

Sorban vonulnak fel ezután a sértettek megidézettek és a tanuk, akik közül igen sok adventista van. Érdekes, hogy a legtöbben kijelentik, hogy semmiféle panaszuk nincsen, nekik valóban használt az injekció és nem is kéri a vádlott megbüntetését. Amikor az adventisták megesketésére kerül a sor, kijelentik, hogy vallásuk tiltja ezt és ezért csak fogadalmat tesznek.

Ötvös József dr. törvényszéki orvosszakértőt hallgatta meg ezután a járásbíró. A szakértői vélemény szerint a vádlott

sósavat fecskendezett be betegeinek és ez marta ki aztán az injekció helyét.

Az öreg Kunczi erre nagyhevesen lekapta kabátját, felgyüri karján az ingét és karját mutogatja:

— Itt is megvannak kérem az injekció nyomai, ez azonban semmit sem jelent, ebből semmi baj nem lehet. Szerintem nemcsak a kimondottan beteg embernek, hanem

még az egészségesnek is jó, ha időnként felfrissíti a vérének, mert ez az egészség és az élet.

A tanukihallgatások befejezése és a perbeszéd elhangzása után, a járásbíró végül is felmentette a vádlottat, mert nem találta bebizonyítottának, hogy a vádbeli büncselekményt elkövette volna.

A közalkalmazottak Bukarestben nagygyűlést tartanak

Bukarest, március 10.

A közalkalmazottak országos egyesületének vezetősége ma ülést tartott, amelyen elhatározta, hogy a köztisztviselők új statutumával és a fizetéscsökkenésekkel kapcsolatban rendkívüli nagygyűlést hív egybe.

A nagygyűlést Bukarestben március 12-én, vasárnap tartják meg.

A miniszter magáévátette Hegedűs Nándor törvényjavaslatát

Bukarest, március 10.

Megirtuk már, hogy Hegedűs Nándor magyarpárti képviselő törvényjavaslatot terjesztett be a képviselőházban a falusi és városi tanácsok feloszlatásával kapcsolatban. Ma Mironescu belügyminiszter magához kérte Hegedűst, akivel a törvénytervezetet hosszasan megvitatta, majd bejelentette, hogy

a javaslatot magáévát teszi és még a jelen ülésszak folyamán megszavaztatja.

A belügyminiszternek ez az elhatározása igen nagyjelentőségű, mivel több erélyi város tanácsát éppen most akarta a kormány feloszlatatni, közöttük a nagyváradi tanácsot is.

Oroszország is betiltotta a jazzt

Moszkva, március 10.

Rendkívül érdekes kormányrendeletet hozott Moszkvából. A szovjethatóságok, jelentésünk szerint, eltiltották az összes nyilvános helyeken a jazz-muzsikát és megtiltották a modern táncok közül a foxtrott táncolását.

Ez utóbbi tilalom indokolása szerint a foxtrottról Gorkij Maxim is azt írta, hogy az „zseirosok tánc”.

Betörték a pénzügyminisztériumban

Bukarest, március 10.

Csütörtökön reggel a pénzügyminisztérium tisztviselői, amikor bementek hivatalukba, nagy meglepetéssel vették észre, hogy az előző éjszaka folyamán betörők törték a pénzügyminisztérium helyiségében.

A betörők alkulecsal felnyitották a forgalmi adók osztályán elhelyezett Wertheim-kasszát és abból 142 ezer lejt vitték el.

A rendőrség nagy eréllyel folytatja a nyomozást a vakmerő tettesek után.

Mirto a grivițauti műhelyben járt

Bukarest, március 10.

Mirto közlekedésügyi miniszter ma meglátogatta a CFR-nek a Grivița-uton lévő műhelyeit.

A miniszter 3 óra hosszat tartózkodott a műhelyekben és külön-külön megkérdezte ohajaiokról az összes munkáscsoportokat, majd az igazgatósággal folytatott beható tárgyalásokat.

Az osztálysorsjáték mai huzása

Bukarest, március 10.

Az osztálysorsjáték mai huzásán a következő számok nyertek:

100 ezer lejt:	25.678.
80 ezer lejt:	32.831 és 28.708.
50 ezer lejt:	23.370.
30 ezer lejt:	20.162.
25 ezer lejt:	30.754.
15 ezer lejt:	16.176, 53.427, 55.831, 41.801, 24.11, 25.448.

Megszűnik az ostromállapot, mert életbe lép a Mârzescu-Mironescu törvény

A módosított törvény szigorubb, mint az ostromállapot

Bukarest, március 10.

Lapunknak a képviselőházi ülésről szóló cikkében megírtuk azt, hogy a többség megszavazta Mironescu miniszternek a Mârzescu-törvényt drákóian módosító javaslatát. Ez a törvény, amellyel szemben a szociáldemokrata és magyar párt-

ton kívül csak Lupuék vették fel teljes erővel a küzdelmet, bukaresti jelentések szerint nagy sulyu fordulatokat fog maga után vonni.

A kormány a törvény kihirdetése után megszünteti az ostromállapotot. Ez a megszüntetés természetesen nem jelenti azt,

hogy a közszabadságok érvényesülni fognak, hiszen az új Mârzescu-Mironescu-törvény paragrafusai sokkal erőteljesebben lehet elfojtani minden megmozdulást, mint ahogyan az az ostromállapot segítségével lehetséges volt.

Bajorország kormánybiztost kapott

A Hitler-uralom ráékszik a délnémet függetlenségre

München, március 10.

Egész Németország területén hatalmas feltűnést keltett az a hír, hogy Held miniszterelnök Epp tábornokot Bajorország főállambiztosává nevezte ki.

A kinevezés kétségtelen bizonyítéka annak, hogy a birodalmi kormány a bajor tartományi gyűlés szétkergetésére és a bajor kormány menesztésére gondolt. Politikai körökben nagy az izgalom.

A Banca Moldovát megrohanták a betétesek

A pénzügyintézet 3000 lejen felül csak a betétes nagygyűlés engedelmével fizet

Bukarest, március 10.

A romániai közgazdasági életnek újabb kínos szenzációja van. A Banca Moldova amely ismeretesen az ország legnagyobb pénzügyintézete közé tartozik, fizetési zavarok közé került.

A pánikot a bank vezérigazgatójának, Dienermannnak a halála okozta. Dienermann a múlt héten Bécsbe utazott, ahol péntek délután hirtelen meghalt.

A bank üzletfelei ezt a hirtelen halált félremagyarázták és megrohanták az pénzügyintézetet, amely tegnapig pontosan teljesítette kötelezettségeit.

Tegnap este a bank igazgatótanácsa ülést tartott, és kimondotta, hogy 3 ezer lejig bezárólag az összes követeléseket, beleértve a betéteket is, pontosan teljesíti. A 3 ezer lejen felüli követelések kiegyenlítésére vonatkozólag összehívja a betétesek nagygyűlését.

A Banca Moldova-nak ez az elhatározása a bukaresti piacon a legnagyobb szenzáció erejével hatott, annál is inkább, mivel a rendkívül kiterjedt üzleti kapcsolatokkal rendelkező pénzügyintézet zavarai sok irányban éreztethetik még hatásait.

Auszíria mozgósít

Katonai erejét bármely oldalról jövő mozgalmak ellen felvonultatja

Bécs, március 10.

A barna és vörösingések ellen végrehajtott kormánypuccs egyre jobban kiélezte a helyzetet. Politikai körökben izgatottan tárgyalják, hogy

a szövetségi kormány kiadta már az utasítást az állomásfőnököknek arra, hogy a katonai behívóparancsok felmutatói ingyen utazhatnak az egész

ország területén.

Ez a rendelkezés arra mutat, hogy a kormány elszánta magát a csapatok mozgósítására is a bármilyen oldalról keletkező mozgalom elfojtása érdekében.

Bécsben és vidékén a nemzeti szocialisták és szociáldemokraták egyaránt izgatott hangulatban vannak.

A berlini tőzsdéről kivonultak a nemzeti szocialisták

Berlin, március 10.

Lapunk más helyén jelentettük azt az incidens, amely a berlini tőzsde előtt játszódott le. Lapzártakor érkezett újabb jelentésünk szerint

délután két órakor elrendelték a tőzsde elől a rohamosztágot.

Ezek helyébe egy rendőrökkel megterhelt teherautó vonult ki és vette állást.

A tőzsde elnöksége délután ülést tartott, amelyen tudomásul vette a történeteket, megjegyzéseket azonban nem fűzött a dologhoz. Egyébként úgy hiszik, hogy a tőzsdeincidens ezzel be is fejeződött.

A német kormány a Liebknecht-házat a rohamosztágnak ajándékozta

A Rajna mentén terrorizálják a zsidó üzletlajdonosokat

Berlin, március 10.

A Hitler-kormány rémuralmi hadjárata tovább fejlődik. A terrorintézkedések elsősorban természetesen a baloldal ellen irányulnak, amely ellen a kampuskeresztes kormány a szociáldemokraták és a kommunisták választási skerei után kettőzött eréllyel lép fel. Így többek között Göring, Poroszország belügyi kormánybiztosa tegnap elrendelte, hogy

a kommunisták bűlontéri fellegrúrit, a Liebknecht-házat, amelyet a rendőrség ismeretesen már a múlt hét elején megszállott, bocsássák a náci berlini rohamosztágnak rendelkezésére.

Az épületet szerdán adták át ugynevezett ünnepélyes külsőségek között a náci katonák, akiknek nevében gróf Helldorf, a berlini náci rohamfőparancsnok tartott nagy beszédet. A gróf tábbal között

a következőket mondotta:

— Mától kezdve minden meggyilkolt rohamosztágot három kommunista pusztuljon el!

Az épület ablakaiból hatalmas fekete-fehér-piros és horogkeresztes lobogókat bocsátottak alá. A színjátékot a berlini náci ezres tömegben nézték végig és különösen a grófnak a bekövetkezendő politikai gyilkosságra vonatkozó jóslata talált közöttük tetszésre.

Hitler uralma éreződik egyébként már a felekezeti gyűlölködés terén is. A rajnawestfáliai iparvidéken szerdára éles zsidóellenes hangulatot fejlesztettek ki. A náci-rohamosztágot végigjárták az üzleteket és az összes zsidó üzletlajdonosokat üzleteik bezárására kényszerítették.

A boltok redőnyére plakátokat ragasztottak ki a következő felirással:

— Németek! Csak német üzletben vásároljatok... Támogassátok a német középosztályt!

Néhány zsidó kereskedő vonakodott az üzletét bezárni. Erre a náci fegyveres őrköt állítottak a bolt elé, aki a kiváncsiskodókat és vásárlókat elzavarta.

Jelentések szerint az essen rendőrfőnök elrendelte, hogy az üzletek zavartalan forgalma fölött a rendőrség őrködjék.

Moldovában forgalmi zavarokat okoz az áradás

Bukarest, március 10.

A B. L. más helyén már beszámolt a fenygető árvízveszedelemtől, e helyen a központi vasúti vezérigazgatósághoz a késő esti órákig befutott újabb jelentéseket közöljük. Az újabb jelentések azt hozzák hírül, hogy Moldovában több helyen nagy forgalmi zavarokat okoznak a kiöntött folyók.

Több helyen a forgalom teljesen szünetel, sok helyen csak a személyforgalmat bonyolítják le átszállásokkal.

Részben szünetel a forgalom a következő vonalakon: Zorleni—Bordenesti, Jasi—Barlad, Crasna—Husi, Adjud—Bufesti és Faureni—Zindareni.

Erdélyben különösen Máramarosmegyében vannak nagy zavarok

a vasúti forgalomban.

A Maros Marosludas környékén is elhagyta medrét és erősen veszélyezteti a vasútvonalat.

Marosludas és Beszterce között az áruforgalmat beszüntették, a személyforgalmat átszállással bonyolítják le.

— ELSÜLYEDT EGY KINAI GÖZÖS. Honkongból jelentik: A Shantung nevű nagy kínai gözös eddig még meg nem alapított ok miatt elsüllyedt Honkong közelében. A hajó utasai közül 460 ember megmenekült, 55 azonban a tengerbe fulladt.

ROKONOK

MÓRICZ ZSIGMOND legújabb regénye! Ez a regény nemcsak pompás olvasmány, hanem többre tanít mint 100 iskola és az életnek sürített képét ismerjük meg benne, mint magában az életben. — Athenaeum kiadás ára kötve 68"— Lei.

BRASSÓI LAPOK KÖNYVOSZTÁLYA

HIREK

Per a „zajtalanító fenyőfák” miatt

Öt évvel ezelőtt egy berlini ügyvéd fákát ültetett Dahlemben lévő kertjébe. Fenyőfákát óhajtott egészen különös fenyőfákát, melyek felszívják az utcai zajt. Ezért elment egy ismert fenyőfatermelőhöz, akinél megtalálta azt, amit keresett: nyolc méter magas, negyvenötven esztendő fenyőfákát. Husz darabot vásárolt, darabját négyszáz márkáért. A fenyőket Mariafeldből Dahlembé szállították és beültették az ügyvéd kertjébe. Ekkor kezdődött a nagy fenyőfa-per, amely még ma is tart.

Az ügyvéd szerint a husz fa közül tízenegy silány minőségű, nem felel meg a bemutatott mintáknak és ráadásul nem szívja fel az utcai zajt. Erélyesen követelt, hogy tisztességes fákát ültessenek a kertjébe. A fenyőfatermelő azt állítja, hogy a fák kifogástalanok. A pert egyik felelősségi törvényszéktől a másikhoz utalják, hol az ügyvéd nyeri meg, hol a fenyőfásember. Rengeteg tanut és szakértőt hallgattak ki és a harc mindkét részről elszántan és nagy jogászai ügyességgel folyik. A fenyőfát a legnagyobb berlini jogászok egyike, Isay egyetemi tanár védi. A pernek nem lesz egyhamar vége, költségei eddig ötszörösen meghaladják a per tárgyának az értékét.

— **Nagyvárád nem adhat egymillió lej hitelt a népkonyhának.** Nagyvárádról jelentik: Nagyvárád tanácsa a népkonyha fenntartásának céljaira egymillió lej rendkívüli hitel engedélyezését kérte a temesvári inspektorátustól. Ma az inspektorátus leiratban értesítette a várost, hogy a póthitelt nem engedélyezi. Erre Soós alpolgármester azonnal Temesvárra utazott, hogy személyesen adja elő, hogy a várost a mai elkecseregetett hangulatban a póthitel megtagadása és a népkonyhának ezt követő kényszerű bezárása katasztrófába sodorja.

— **TEMESVARI HIREK.** Tudósítónk jelenti: Nagy Andrásné jozsefvárosi asszony családi veszekedés miatt a Béga-ba ugrott. Hozzáértározói kifogták, pár óra múltán azonban mégis csak meghalt. — **Dittler Erzsé** 25 éves cselédleány szerelmi csalódás miatt zsirszódával megmérgezte magát és meghalt. — **Üveges Sándor** 28 éves mészárossegédet szerdán este a Gyárvárosban ismeretlen tettes véresre verte. A mentők a Béga-szánatóriumba szállították. — **Krémer Mária** 68 éves paraci asszony felakasztotta magát és meghalt. — Temesváron május elsejére az építési konjunktúra miatt 2 ezer lakás üresedik. A lakbérrek erőssé vátható.

— **HÓFÉHÉRRUHÁS BUDDHISTA SZERZETESÉK A KINAI SEREGEK ÉLÉN.** Londonból jelentik: Kínai buddhista szerzetesek „nemzetvédelmi szövetség”-et alkottak. A szervezet, alapítója egy Ti Wen nevű szentéletű remete. A tagok hóféhér ruhában, kezükben fegyver helyett magasra emelt imádkozó kerékkel a kínai seregek élére fognak rohanni, hogy győzelemre buzdítsák a katonákat. Az új mozgalom apostolai Buddha önfeláldozó szellemére hivatkoznak s hangoztatják, hogy inkább a harctéren akarnak megdicsőülni, mint hazátlan szerzetesként élni.

— **Ellenségei vádaskodására letartóztaták Bedőházy Katinka iparművésznőt.** Marosvásárhelyről jelentik: Az állambiztonsági hivatal ügynökei szerdán Marosvásárhelyre szállították Maroshévízről Bedőházy Katinka iparművésznőt, aki ellen feljelentések érkeztek, hogy kommunista propagandát fejt ki. A rendőrség eljár a feljelentések kivizsgálása érdekében s akkor kiderült, hogy a vádakból semmi sem igaz, azokat az iparművésznő rosszakarói találták ki. Bedőházy Katinkát a rendőrség már szabadon bocsátotta.

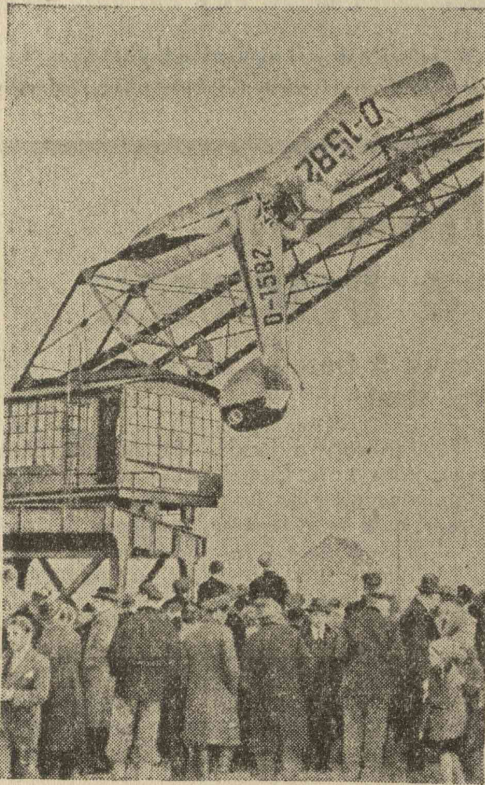
— **OROSZLANOK CSONTJÁT TALÁLTÁK A POSTUMIAI BARLANGOKBAN.** Postumiából jelentik: A postumiai barlangokban folytatott ásatások során több kőkorszakbeli emberi csontot, tűz- és ételmaradékokat, valamint barlangi medve- és oroszláncsontokat találtak. A leletek világviszonylatban is a legnagyobb ritkaságok közé tartoznak.

— **KOPLALÁSSAL AKARTAK MAGUKAT MEGÖLNI.** Szombathelyről jelentik: Horváth Flórián és csersegtomaji asszony és János fia nagy nyomorúságukban az öngyilkosságnak egészen különös módját választották. Bezárkóztak a lakásukba s egy falat sem ettek. Mikor a rokonok rájuk törték az ajtót, mindketten eszméletlenek voltak, az asszonyt hamarosan magához térítették, a fiút pedig elmebaj tünetei között a szombathelyi kórházba szállították.

— **ELKOBOZTÁK A PRÁGAI MAGYAR HIRLAPOT.** Prágából jelentik: A prágai ügyesség elkoboztatta a Prágai Magyar Hírlapot vezércikke miatt, amelyet a címmel együtt teljes egészében törölt a lapból. A cikk azt bizonyítja, hogy az „új arcu magyarok”-nak nevezett csehszlovákiai magyar ifjúság nem tagadja meg a magyarság régi arcát, ha akadnak is elvéve olyanok, akik hajlandók együttműködni a csehekkel.

— **A BRASSÓI MAGYAR DALÁRDA** f. hó 10-én, pénteken este 8 órakor a Katolikus Kőr külön termében választmányi gyűlést tart. Az elnökség.

LEZUHANT A NÉMET NEMZETI SZOCIALISTÁK EGYIK PROPAGANDA REPULÓGÉPE

A német nemzeti szocialisták sűrűn rendeznek propaganda repülést. A gép pilótája röplapokat szokott ledobálni. Tegnap az egyik ilyen propaganda-gép lezuhant és ráesett egy hatalmas emelőre, amely a gépet kettészelte. Csodálatosképpen a pilóta sértetlen maradt.

— **OLCSÓBBODIK AZ ÉLET TEMESVÁRON.** Tudósítónk jelenti: Gábor Livus dr., főpolgármester közbelépésére április elsejével a víz 15 százalékkal olcsóbbodik. Az új költségvetést már ezen az alapon állítják össze. Gábor dr. nyilatkozata szerint rövidesen sor kerül a villanyárak leszállítására is. A vízdíjakat 1930-tól kezdődőleg már 40 százalékkal csökkentették.

— **A ZSÁKBAMACSKA ERDÉLYBEN.** Budapestről jelentik: Röck Mária és Rátkay Márton, a „Zsákbamacska” című operett főszereplői áprilisban erdélyi és szlovenszói körútra indulnak. A két kiváló művész mindenütt a Zsákbamacska fogja előadni.

— **KOMMUNISTA RÖPCÉDULÁK A KOLOZSVÁRI FŐISKOLÁKON.** Tudósítónk jelenti: Szerdán az egyetem és a kereskedelmi akadémia nyitott ablakain kommunista röpcédulákat dobáltak be, amelyekben arra szólítják fel a főiskolai diákokat, hogy szervezkedjenek a kommunista párt kezében. A rendőrség bevezette a nyomozást. Estére már több előállítás történt. Éjszaka házkutatásokat is tartottak. Előreláthatólag a röpiratszórásnak nyolc-kilenc letartóztatottja lesz. — **SZATMÁRON HUS-SZTRAJK VAN.** Szatmárról jelentik: A szatmári hentesek és mészárosok, elégedetlenkedve a hus maximális árával, annak felemelését kérték. A városi tanács még nem döntött a kérdés fölött. A mészárosokat a késedelem döntés annyira felingerelte, hogy beszüntették a vágást. Szatmáron három nap óta nem lehet friss húst az embereknek.

Astra (Apolló) Mozdó

BRASSÓ.
Telefon 564

Ma premier!

Ma premier!

Március 10-étől bemutatja

a legnagyobb zenei vigjátékot:

„Nappal én... éjjel te”

Főszerepben: Nagy Kató és Willy Fritsch

A közönség két kedvencének ragyogó alakítása; a nagy sikerhez hozzájárul még Ida Wüst, Julius Falkenstein és Anton Pointner nagy művésze és napsugaras humora.

Rendező: LUDWIG BERGER.

Zenéjét szerzette: W. HEYMANN.

★ **ESKÜVŐ.** Nagy József, dévai református lelképásztor és Tompa Erzsike esküvője f. hó 11-én, szombaton este 7 órakor lesz a belvárosi református templomban. (Minden külön értesítés helyett).

— **REFORMÁTUS FÉRFISZÖVETSÉG ÜNNEPI KÖZGYÜLÉSE.** Március 12-én, vasárnap délelőtt 11–12 óráig a ref. egyház nagytanácstermében a brassói Ref. Férfi-Szövetségnek ünnepi közgyűlése lesz, melyen „A marxizmus református keresztényen megítélése” cím alatt az előadást dr. Tavaszy Sándor kolozsvári teológiai professzor tartja. A Szövetség minden tagját és a szíves érdeklődőket szeretettel meghívja az elnökség. A gyűlést megelőző ünnepi istentiszteleten a belvárosi református templomban az előadó professzor fog predikálni.

Ülést tartott Brassó városi tanácsa

Brassó, március 10.

Papíron meg van a közönségi autonómia, de a kormányzatok rendelkezéseikben és intézkedéseikben nem tartják tiszteletben ezt az árnyékautonómiát. A törvény rendelkezik, hogy az adókövetésnél miképp kell eljárni, de az adóprésközve nem nagyon törődnek ezekkel a rendelkezésekkel, hanem úgy járnak el, hogy nekik tetszik. Ezek a sérelmek foglalkoztatják Brassó törvényhatóság városi tanácsa megrendelt tanácsülését is és készítették arra, hogy erőteljes állásfoglalással emelje fel Brassó város polgársága szavát a közönségi autonómia és a törvények betartása mellett.

A tanács ülésén Voicu Cornel dr. polgármester elnökölt. A tanács magyar tagjai közül jelen voltak: Dánér Lajos, Debreczy Béla dr., Harmath Zoltán dr., Hettmann Antal, Nagy Béla, Szegő Árpád és Szele Béla dr.

Caliman Miklós dr. előadó ismertette Brassó klimatikai szabályrendeletét. A tanács általánosságban magáévá tette a szabályrendeletet, csupán annak 7-ik pontja körül fejlődött ki vita. Ez a pont kötelezővé teszi a kiadni szándékolt lakások bejelentését, hogy a lakások orvosilag felülvizsgálhatók és a lakástkereső idegeneknek tájékoztató előterjesztethető legyenek. A vitában részt vettek: Copony Frau-gott, Nagy Béla, Szegő Árpád, Harmath Zoltán dr., Zerbes Mihály, Caliman dr. előadó, Voicu polgármester, Debreczy Béla dr., Schnell Károly Ernő dr., Szele Béla dr. és Brediceanu Tiberiu dr. A nívós vita után a közgyűlés a szabályrendeletet elfogadta.

Nagy érdeklődés mellett tárgyalta a közgyűlés a belügyminiszter távirati és írásbeli utasítását az új költségvetés tárgyában. A Brediceanu Tiberiu dr. által előterjesztett állandó választmányi javaslatához hozzájárult egyhangulag a tanács és így ennek értelmében Brassó törvényhatósági város felir a kormányhoz, tiltakozik az autonómiába való beleavatkozás ellen és kéri, hogy a városok fejlődését ne bénítsák meg olyan intézkedésekkel, melyek az autonómiával ellentétben állanak.

Brediceanu Tiberiu dr. előadó ismertette az állandó választmányi javaslatát, mely ajánlja a közgyűlésnek, hogy vegyen fel a Casa de Economie bukaresti pénztáratól 40 millió kölcsönt 10 évi lejáratú és 9 százalékos kamatozással, hogy ezen összeg igénybevétele a város legelőtérbe beruházásai eszközölhető legyenek. Zerbes Mihály, Nagy Béla, Hettmann Antal, Voicu dr. polgármester, Hodernau, Garoiu dr. és Szele Béla dr. felszólalása után a tanács elfogadta az állandó választmányi javaslatát.

Szele Béla dr. előadásában tárgyalta és elfogadta a tanács az állandó választmányi javaslatát, hogy az óbrassói gör. kel. egyháznak a Román templom-utca torkolatánál fekvő üres terület engedéssé át egy kereszt felállítására és a lakosság által szabadon használható park létesítésére, továbbá, hogy a Hosszu-utca végén beszüntített vámház telke adassék el annak a szomszéd telektulajdonosnak, kinek tel-

kéből annak idején ez a rész kiszakított. Zerbes Mihály előadó beszámolt arról, hogy a brassói pénzügyigazgatóság a törvény megsértésével állapította meg a földadó kivételét alapul szolgáló értékelést. A törvény által megszabott osztályokon felül létesített osztályokat, az értékelésről szóló jegyzőkönyvet a városházánál nem függesztette ki és az értékelést a reális állapotokról eltérően állapította meg. Minthogy ez súlyos sérelme a polgárságnak, a tanács elhatározta, hogy az értékelést felebbezással támadja meg, a pénzügyigazgatóság ellen pedig illetékes helyen feljelentést tesz amiatt, hogy a törvény világos rendelkezése ellenére, a jegyzőkönyveket a városházánál nem függesztette ki.

A napirend utolsó pontja volt a városi autóbussz-tízem részére szükséges 14 új kocsi beszerzése tárgyában megtartott versenytárgyalás feletti döntés. Az előadói javaslat meghallgatása után a tanács úgy döntött, hogy Citroen-típusú gépeket rendel, darabonként 305.000 lejes árban és azzal a kikötéssel, hogy a karosszéria a brassói Schiel-féle gyárban készítené el, hogy ezáltal az itteni munkások foglalkoztatva legyenek.

★ **Február 7-én Brassó—Kovácsna 519.** számú taxiról egy gyógyszerket tartalmazó csomagot elloptak. Nyomra vezető 1000 lej jutalomban részesül. Kovácsnai gyógyszerár.

★ **A CSUNYA SZINU FOGKÓ ELTUNIK** és a fogak ragyogóan fehérek lesznek a kedvelt Chlorodont fogkrém többszöri használatát követően. Próbá meggyőző.

★ **VALLÁSOS ESTÉLY.** A brassói ref. Nőszövetség e ciklusban első vallásos estélyét március 12-én, vasárnap d. u. 6 órakor rendezi a belvárosi ref. templomban, mikor is az előadást dr. Tavaszy Sándor, a kolozsvári teológiai tudós professzora tartja „A munkanélküliség az egyház munkájában” címen. Szavalt: Z. Albu Dezső lelkész. Énekel: dr. Takács Józsefné urnő, Hübner Richárdné urnő orgonakísérettel, ugyancsak a Brassói Magyar Dalárda női kara. Az estély nyilvános, mindenkit szívesen látnak. Belpóti díj nincs. Perselyadományokat a Ref. Aggmenház építési céljaira fordítják a rendezők: Schenk Gyuláné és Ürmösy Rózsi.

★ **A KÖZÖNSÉG FIGYELMÉBE.** Felhívjuk a n. é. közönség figyelmét arra, hogy a *Kereszt jegyében* című monumentális filmet, mely a világ csodájának nevezhető és amelyen eddig még mozivászonon nem volt vetítve, a brassói „Astra” mozgó óriási ádozatok árán megszerezte és a közeljövőben a brassói közönségnek fogja bemutatni. Ezt a filmet nem lehet összehasonlítani más ehhez hasonló tárgyú és cselekményű filmmel, mert a „Kereszt jegyében” című film a maga nemében egyedülálló csodás alkotás, amelyen még nem volt. Az Astra mozgó igazgatója.

BUTORAINK MINŐSÉGÉBEN NEM FOG CSALATKOZNI!

SZÉKELY & RÉTI

BUTORGYAR R. T.

**TÁRGU-MUREŞ
BUKAREST
BRASSO**

A jövő háboruját

Száz repülőgép
rommá bombáz-
hatja Páris

a softörök, repülők és vegyszerek döntik el

AKI A GÁZ ELŐL PINCÉBE MENEKÜL, AZT TŰZHALÁL ÉRI

Páris, március 10.

Ez is háborús összeállítás. Riportsoro-
rat a jövő háborújáról. Tizenhét
technikai nyilatkozata azokról a borzal-
makról, melyek egy következő katalizma-
lismával az emberiségre várnak. A
párisi Lu szedte csokorba őket, vér- és
halálzag, mérhetetlen borzalom és szen-
vedés s egyben riasztó memento, elriasztó
tanulság árad belőle.

Fuller angol tábornok azt mondja, hogy
a háború is, mint a gazdasági élet, mo-
torizálva, mechanizálva lesz. A techno-
krácia veszi át uralmát a hadsereg föl-
ött. A jövő háború demonstrálni fogja,
hogy a gyalogság, épp úgy, mint a lo-
vaság, merő anakronizmus. Motorizált
csapatok: ez az igazi értékes hadsereg. A
gyalogos katonák, akik békeidőn több
órát huszonhárom kilométerre a hátukon
meneteltek, már csak tanktölteléknek
lesznek jók. 1918 április hó 24-én hét an-
gol tank, melynek mindössze 21 tisztje és
katonája volt, három zászlóalj németet
megfutamított és négyszáz katonát meg-
ölt. A tankok szembeállása a gyalogság-
gal már nem háború, hanem mészárlás.
Fuller szerint a mai kötelező katonai
szolgálat és a kaszárnyaélet rendjét is
megsemmisíti a gépuralom. A rekrutá-
lat elsősorban a mechanikára kell ki-
képezni, s ez nem a kaszárnyákban, ha-
nem a garázsokban és a gyártelepeket,
műhelyekben történik. A világháború ta-
nusága szerint a legjobb katonák a sof-
török, a gépészek, a technikai mester-
ekben gyakorolt munkások és maguk a
technikusok voltak.

Bratt őrnagy szerint a jövő háborúja
nem a szárazföldön, sem a tengeren, ha-
nem a levegőben fog eldőlni. Aki job-
ban tudja majd uralni a levegőt, az
győz. Időig a csapatok szállításánál a
vasút játsza a főszerepet, ezután a mo-
torizált csapatok végzik a szolgálatot.
De bármily erős legyen a szárazföldi
hadsereg, akármilyen hatalmas ágyui
egyenek, nem akadályozhatja meg,
hogy az ellenség légiflotta át ne re-
püljön a vonalain és be ne hatoljon a
tiltott területre. Repülőgépeivel az ellen-
ség nekimegy a bányáknak, gyáraknak
műhelyeinek, malmainak, s ami a legjel-
lemzőbb, több pusztítást fog tenni a
nemharcos polgárságban, mint a katoná-
ságban s a civilek romlása és rémülete
fogja siettetni a háború befejezését. Ter-
mészetesen az ellenfelek mindegyike a
másik házában igyekszik pusztítani.
Gertrud Wolker asszony, a kiváló
svájci tudós a gázok rémes szerepét raj-
zolta meg a jövő háborújában. Vannak
már egykilo súlyú bombák, melyekkel
háromezer hőfokot lehet előállítani s ha
a talajt érik, rögtön gyujtanak. Más, ne-
vezetesebb bombák mélyen a talajba vágód-
nak és ott csinálnak tüzet. Ezek a csa-
patnők, vízvezetékek s más földalatti
építményeket árasztanak el tüzzel, s
minthogy néhány repülőgép elég a szál-
lításukra, egy csomó ilyen gyújtóbomba
egy főváros felégetésére alkalmas. Az
egynevezett „berlini bombák” 800 ezer
méterenként minden élőlényt el-
pusztítanak.

Grower tábornok komoly légitámadás

esetére, Páris, London, vagy Berlin vé-
delmét illúziósnak tartja, annyira ha-
talmosok és ellenállhatatlanok az újfaj-
ta tűzbombák. Egy egész utcát képesek
egyszerre lángborítani. A legszilárdabb
építmények, a leggondosabb óvintézkedé-
sek is hiábavalók lesznek s a pincékbe
menekült embereket vagy a beomló fal-
ak zúzzák össze, vagy a gáz és tűz öli
meg. Éjjeli támadás esetére, mint azt
Londonban nemrég kipróbálták, a repü-
lőgépeket egy bizonyos anyaggal beita-
va, láthatatlanná lehet tenni. A kísérlet
során 250 aeroplán közül csak tizenhatot
ismertek föl, holott mind alacsonyan re-
pült.

Az új gázok pusztító hatását nem is
lehet egyidőben említeni a világháború
során alkalmazott gázzal. Az ugyeneve-

Érdes bőr ellen

Nivea-Crém. A bőr érdekességének elkerülésére
lehetőleg már előre meg kell tenni a kellő óvinté-
zéseket! Az eljárás nagyon egyszerű: esténként és
ahányszor kimegy a szabadba, dörzsölje be arcát és
kezét. A szél, hó és eső akkor már nem
árlhatnak; bőre megtartja finom, fiatal-
osan friss külsejét és rugalmasságát.

Csak a Nivea-Creme tartalmaz
eucerint; használata nem teszi
fényessé az arcbőrt.

Dobozok 16.- lejtől 72.- lejtig.
tubusok 30.- lejtől 45.- lejtig.

Bellersdorf & Co. S. A. R., Braşov

zett zöld gáz úgy beveszi magát a tüdő-
be, hogy a megtámadott megfullad.

Lefebvre őrnagy vigasztalásul kijelen-
ti, hogy arra ugyan senki se számíton,
hogy az új háborúban a Genfben megal-
apított egyezményeket be fogják tartá-
ni; az önvédelem nevében a legborzal-
masabb eszközöket is igénybe fogják
venni, hogy a győzelmet kicsikarják és
az új gázok előtt a gázmaszkoknak sem
lesz meg a kellő tekintélyük és értékük.

Langevin tanár még azt is megállapít-
ja, hogy száz repülőgép elég volna a
négyemlő lakosú Páris megsemmisítésé-
re, Altrick német generális meg azt a

jóleső biztatást adja, hogy a jövő háború-
ban aránylag a hadsereg élvez majd nyu-
galmat, míg az igazi áldozat a polgári
közönség lesz. Halsbury lord, az angol
hadügyminiszterium robbantó-osztálya-
nak főnöke szerint a difenykanyarsinból
negyven tonna elég, hogy nyolcmil-
lio embert, amennyi Londonnak és kör-
nyékének a népe, megmérgezzon és meg-
öljön. Squier amerikai tábornok meg
olyan gázzal tud, mely az embert huszon-
negy órai álomba meríti, amiből ha idő-
közben más bombák, vagy fegyverek
meg nem ölték, normális életre ébredhet-
nek.

H. Gy.

Román-cseh-jugoszláv vámunió küszöbén

A cseh agráriusok ellenzik a közös vámhatárt

Róma, március 10.

Egyes római lapok azt a belgrádi hírt
közlik, hogy
a kisanant külügyminisztériumában
egy Csehország, Románia és Jugoszlá-
via között készülő vámunió ter-
vezetéről dolgoznak.

Azt is tudni vélik, hogy a vámuniót pár
hónapon belül meg is valósítják.

Hire jár annak is, hogy jugoszláv kö-

rök bizonyos kételkedéssel tárgyalják az
unió tervét, míg

a cseh agrárkörök egyenesen ellenzik
annak megvalósítását.

A „Giornale d'Italia” szerint nem két-
séges, hogy ez az unió nem mindenben
felene meg a kisanant két agrárállama:
Jugoszlávia és Románia érdekeinek, de
Csehország sem találja meg számításait
ipari cikkeinek elhelyezése tekintetében.

Egy kis színésznő szép álma és a rút valóság

Hollywoodi szerződés helyett — eltűnt írógép, pénz és festmények

Budapest, március 10.

Néhány hónappal ezelőtt történt, hogy a
Kisfaludy Színházban Szabó Gyula 53 éves
színész megismerkedett Horkay Ella színés-
znővel. A színésznek megtetszett a fiatal, csinos
szubrett és felvetette a kérdést, nem volna-e
kedve legközelebb egy gödöllői jótékonycélu
előadásán vendégszerepelni? Horkay Ella
nyomban elfogadta az ajánlatot és meghívta
másnapra Szabót uzsonnára szülői házába.
Szabó el is jött s elmondta a leánynak és a
szülőknek, hogy Várnai István színigazgató
megbízásából, ügyes, tehetséges színésznőket
szerződhet a társulatához.

Megvették a Színházi Élet egyik számát és
az abban közölt szindarabból heteken keresz-
tül tanultak kettesben egy szerepet. A leány
közben kisebb-nagyobb ajándékokat adott a
színésznek, aki pénzt is kért kölcsön. A szü-
lők ezt sem tudták megtagadni, teljesítették

kéréseit, csak hogy kisleányuk színésznőálmai
teljesüljenek.

Szabó pedig egyre bátrabban állt elő kíván-
ságaival. Gyermekai részére ruhát, fehérne-
müt, télikabátot kért, majd meglátott a laká-
ban festményeket, ezek közül kettőt kiválaszt-
ott és el is vitte őket azzal, hogy majd meg-
vásárolja azokat, de előbb bemutatja a ké-
peket családjának. Később egy hollywoodi
nagy filmszerződésről is beszélt s ezzel kap-
csolatban kölcsönkérte Horkayék írógépét. Lát-
ván a perctől kezdve aztán nem látták többé.

A család most már érdeklődni kezdett, azon-
ban mindenütt azt a választ kapta, hogy Sza-
bót nem ismerik. Miután pedig sem az elvitt
olajfestményeket, sem az írógépet nem kapták
vissza, család és sikkasztás büntetése címén fel-
jelentették. A hatóságok körözést bocsátot-
tak ki Szabó ellen, akit egy faluban megtaláltak
a csendőrok s lefoglalták nála az eltulajdoní-
tott dolgokat.

Magyarországon egyre kevesebb a válás

Érdekes adatok a házasságok korára, vallására és
együttélési időtartamára vonatkozólag

Budapest, március 10

A válóperek száma világszerte csökke-
nőben van Magyarországon ezt a gazda-
sági válság mellett a válóperek megnehe-
zítéséről 1930-ban meghozott törvény is
megnyilvánítja.

Amint a most megjelent Magyar Sta-
tisztikai Évkönyv közli, 1931-ben majd-
nem egyharmaddal kevesebb házassági per
indult meg, mint az előző évben. 1931-ben összesen 6310, 1930-ban 8975
volt az ujonnan indított házassági perek
száma az előző évről pedig 1931-re 6509
kereset maradt elintézetlenül.

A felbontott házasságok száma egy-
ötödresznél valamivel nagyobb mérték-
ben csökkent, 1931-ben 4312 volt a felbontott házassá-

gok száma, egy évvel ezelőtt pedig 5456.
Ezer új házasság 1931-ben 57 válás esett,
1930-ban még 70.

Ha pedig a házaspárok számát vesszük,
1931-ben körülbelül minden 435-ik há-
zasságot bontottak fel a bíróságok.

A válásokat 1537 házaspárnak 2698 élő
kiskorú gyermeke szenvedte meg. Az el-
váltak közül 1918 párnak nem volt gyer-
meke. Ez igen magas arányszám, mert az
elvárt párok 44 százalékát jelenti, holott
Magyarországon 1920-ban a házasságok-
nak csak 22.2 százaléka volt gyermektel-
len.

A 4312 felbontott és a 45 érvénytelení-
tott házasság közül 179 az első évben
szűnt meg, 2787 a házasság második és tí-
zedik éve között, 1094 a házasság máso-
dik évtizede alatt. 297 esetben pedig olyan

A romlott vér következmenyei

A vér az élet kútforrása. Azonban az artriti-
kusnál a vér az, amely megmérgezte a hagsav
által magát a szervezetet mérgezi meg, árasztja
el furunkulusaival, bőrbajaival, jelezve ezáltal a
vér romlottságát. Ha a hagsav lerakódik az
izületekben, jön a reuma. Ha az ujjakban helyez-
kedik el, vagy a lábszárokban, akkor: köszvény.
Van idő, amikor éreztesszéd lesz a vége. Más-
kor viszont az idegrendszer támadja meg s ekkor
jön létre a gennyes görcsér, a flébit és a vele
járó nyugtalanító tünetek. Végül az aranyér is
kedvező talajra talál az artritikus szervezetben,
mely meg van rongálva.

Mindazonáltal, ez a sok baj a legrövidebb időn
belül úgy tűnik fel előttünk, mint egy rossz
álom, ha a RICHELET VÉRFELEFRISÍTŐT
(DEPURATIF RICHELET) alkalmazzuk, amely-
nek gyógyultjai mai ezreket seg ezreket szám-
lálnak.

Ti, akik még nem láttatok neki véretek tisztí-
tásához, ápoljátok magatokat, mert a DEPU-
RATIF RICHELET mintegy varázsszerűen eltüntet
fájdalmaitokat.

Minden ügyvezető ismeretű könyvecskét mellékelünk.
Kapható gyógyszerárakban és drogeriákban. Labora-
toires L. RICHELET din Sedan, G. Ru: Belfort, Bayonne
(Franciaország). Romániai vezető képviselő: Jules DILLAN
Bukarest, 4. Strada Pitar Mos.

Minden városban

és minden faluban tudják, hogy mi-
lyen kellemes és előnyös megszállni

Budapest

Bristol Szállóban

Előzékeny kiszolgálás.

Kellemesen fűtött szoba

Kitűnő ellátás.

Naponként és személyenként
12.— P.-ért.

SPORT

Sajtótámadás Luchide ellen
a bécsi kudarc miatt

Brassó, március 10.

A február 18-án, Bécsben tartott Középeurópai Kupa-konferencián, mint ismeretes, döntöttek a régóta húzódó magyar-román válogatott mérkőzés ügyében. A döntés lényege az, hogy az érdektelen cseh és osztrák kiküldött elutasították Románia igényét. A román szövetség nevében Luchide Oktáv főtáitkár ugyanis azt kérte, hogy a mérkőzés két pontját írják 3:0 gólaránnyal Románia javára, ezenkívül a magyar szövetség fizessen 500 dollár kártérítést az elmaradt mérkőzés miatt.

A konferencia a magyar álláspontnak adott igazat. Elrendelte a mérkőzés lejátszását és elutasította a kártérítési igényt is.

A romániai sajtóban, mely eddig folyton a szövetség álláspontján volt, alig hangzott el támadás a döntés miatt, holott az előzetes hangulat szerint vihar volt várható. A szoviet lapok lecsendesedtek, a rendkívül fontos döntéssel alig foglalkoztak.

A Cuvântul mai számában találjuk az első olyan cikket, mely az ügy érdemével foglal-

kozik és támadja a kudarc okozóját: Luchide Oktáv főtáitkár. Aki — a lap szerint — még az indulása előtt 24 órával a következő kijelentést tette: Bizonyos vagyok, hogy teljes sikert érünk el, de ha nem adnak helyet követelésünknek, visszavonulunk a kupából.

A lap alább a következőket írja: Hangsúlyozzuk, hogy ezt a kínos nemzetközi helyzetet kikerülhettük volna. A magyarok sokféle utat ajánlottak fel a megegyezésre. Megmenthettük volna legalább az 500 dollárt és a többi költségeket. Azonban a barcias főtáitkár visszatartotta minden ajánlatot. Nem akart soha szóbaállni. A középeurópai labdarugás vezetőit kínosan érintette ez a magaviselet és képviselőnkre vonatkozóan nem a legkedvezőbb nyilatkoztak a konferencián.

Az első tárgyilagoss román vélemény a bécsi kudarcról s Luchide baklövéséről napvilágot látott. És mi igazolva látjuk ebben felfogásunkat, amellyel annak idején a békés megegyezés szükségességét hangsúlyoztuk.

Sz.

A romániai labdarugás
idei nemzetközi műsora

Brassó, március 10.

A romániai labdarugószövetség, bár kissé érthetetlenül későn, mégis hozzáfogott az idej nemzetközi mérkőzések műsorának végleges megállapításához.

A válogatott mérkőzések sorrendjét és idejét nagyjában már megállapították, a pontos időpontot azonban csak a társszövetségekkel való megegyezés után szögezhetik le.

A nemzetközi mérkőzések sorrendjében a tervek szerint az első a magyar-román amatőr-válogatott találkozása, mely május 7-én lesz a bukaresti ONEF-pályán. E kérdésben végleges döntést a március 18-iki budapesti Kupa-gyűlésen hoznak.

Junius 3 és 11 között a Balkán-kupa mérkőzősorozatát bonyolítják le, ugyancsak Bukarestben. E nagy versenyen Románia, Bulgária, Jugoszlávia és Görögország válogatott labdarugócsapatai mérkőznek egymás ellen.

A tavalyról elmaradt román-cseh amatőr-mérkőzés, mely szintén a Középeurópai Kupáért folyik, a tervek szerint szeptember 28-án kerülne sorra.

A barátságos jellegű válogatott mérkőzések időpontjának kérdésében még nem döntött a szövetség.

Magyar válogatott —
Rotterdam 4:2 (2:2)

Rotterdam, március 10

Az amszterdami stadionban 2:1 arányban győző magyar válogatott labdarugócsapat a holland válogatott után Rotterdam város válogatott csapatával verte fel a harcot. A magyar csapat puha csatársorának megerősítésére előrevitték a lendületes Barátkyt s vele gólképesebb lett a csatársor. Az első félidő 2:2 arányú döntetlennel végződött, a második fél-

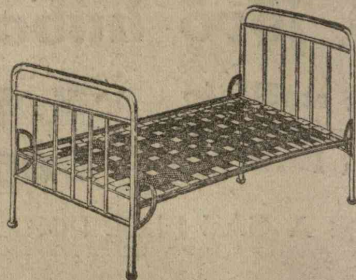
Ujdonság

Szabadalmazott PÁSZTORI & HETTMANN-féle higiénikus csőágy, szállagos, ruganyos sodronyágybetéttel, mely az összes eddigi ágyakat és ágybetéteket felülmúlja. Rendkívül erős, szép és izléses kivitelben. A sodronybetét szallagjait tágalás vagy szakadás esetén bárki önmaga kicserélheti ujakkal, nem kell külön javításra küldeni. Egészséges és nyugodt alvást biztosít.

Agybetétet kívánságra bárkinek kipróbálásra rendelkezésre bocsátunk

Egyedüli
gyártója:

PÁSZTORI & HETTMANN

BRASOV, SODRON V., ÁGYBE-
TÉT, VAS- ÉS RÉZBUTORCÁR

dőben a magyarok feljavultak és megszerezték a két gól különbségű győzelmet.

A Brasovia nagy
műsoros estélyt rendez

Brassó, március 10

A régi nagy Brasovia-bálok emlékét és fényét fogja felidézni az újjászervezett Brasovia Sport Club szombatesti nagy műsoros estélye. A régi kiváló vezetőgárda újra munkába állott, hogy a tavaszi nagy mérkőzésekre már most összeszedjék a régi híveket és valami anyagi alapot is teremtsenek a klubnak. Az estély sikerét biztosítani látszik a kiváló szereplőgárda. Három egyfelvonásos darab: *Majd a Jegenye* (Nóti Károly), *A boldog ember*, (Vasary János) és *Holnap* ugyanis meghalok címűek szállítják majd a jókedvet. Fodor Böcsi énekszáma, valamint Várhegyiné Máncs Nusi—Fater István táncszáma egészíti ki az ötletes műsort. Az estély a Hosszu-utca 152 szám alatti szász iskola helyiségében lesz. Kezdeté este 9 órakor. Jegyek előre válthatók a Tritsch Poldi sportárúüzletben (Kolostor-utca).

TENISZ- és ATLÉTIKAI

felszerelések a legolcsóbbak

TRITSCH-nél BRASOV

Kolostor-u

Viszonteladónak engros-árak

Rövid sporthirek

A brassói Glória Sport Club folyó hó 12-én vasárnap délelőtt 9 órakor a Héjja-féle vendéglőben levő klubhelyiségében évi rendező közgyűlést tart, melynek műsorán beszámoló, tisztújítás és indítványok lesznek. Az egyesület ezután is felhívja a tagokat, hogy a fontos gyűlésen jelenjenek meg.

Sodós József, a kiváló gerelyvető atléta és kétkezes rekorder, a Kézdivásárhelyi Sport Egylet színeiben fog versenyezni az idén szeptemberben a brassói atlétikai liga egyik erőssége fogja jelenteni az idei nagy küzdelmekben.

A teniszvilág szenzációja az az amerikai határozat, mely szerint ezévből Amerika bajnoksága nyílt lesz, vagyis a profi és amatőr teniszesezők teljesen egyenlő joggal vehetnek részt.

Az amerikai jégkoronggütő csapat a német bajnok Rissersceit Münchenben 4:0 (4:0, 0:0, 0:0) arányban verte.

Nádas Ödön magyar szövetségi kapitány az amszterdami mérkőzés után hazautazott Budapestre, ahol kijelentette, hogy a válogatott csatársor gólképessége miatt a csehek elleni mérkőzésre teljesen kicseréli a magyar támasdósort.

Kedvezményes árban a B. L. tisztelet olvasói részére 204 Lej helyett csak 99 Lej.

Mit kell a sportolónak
saját testéről tudnia?

Írta: Dr. Kellner Dániel sportorvos. — E mű 200 oldal 42 ábrával jelenik meg. — Kapható a

Brassói Lapok Könyvosztályában

Már csak 100 lejbe

KERÜL AZ ALÁBBI TIZ REGÉNY:

1. Csermely Gyula: Napkeleti Kaleidoszkop.
2. K. Zathureczky B.: Simonyi Obesterné.
3. " " Az Embergylölő.
4. Kellermann: Schwedenklees utolsó szerelme.
5. Forró Pál: A megölt szerelmem.
6. Maurice Leblanc: Az uri betörő
7. " " A négy vörös gyémánt.
8. " " A keleti titok.
9. " " Nyolcat út az óra.
10. Folcy: A földalatti város.

Összesen 1646 oldal.

A pénz előzetes beküldésével portómentesen szállítja a

Brassói Lapok Könyvosztálya

HOGYAN ÉLJEN
A SZIVBAJOS EMBER?

Szívba, érlelmeszesedés, vérnyomás. Írta: BODON KÁROLY egy. m. tanár, ell. főtanácsos. Legjobb könyv a szívbetegségekről és annak gyógykezeléséről. Ára 78 lej.

Brassói Lapok Könyvosztálya

PAPINI

KRISZTUS
története

Propaganda kiadás 90 lej

vászonkötésben csak

Kapható a Brassói Lapok könyvosztályában, Brassó.

Cercul de Recrutare Brasov.

HIRDETMEY

A brassói hadkiegészítő parancsnokság területén levő tartalékos tisztek tudomására hozzuk, hogy az El. modellü carne-tek láttamozása március 1 és 31 között történik, naponta 8—12 és 16—18 óra között.

Az alantás tisztek (hadnagyok, főhadnagyok, kapitányok) tábori egyenruhában kötelesek jelentkezni.

A lovastisztek a tábori egyenruhán kívül lőszerszámmal is fognak jelentkezni.

A tábornok és törzstiszt urak családtagjaik, vagy posta útján is beküldhetik carnetjeiket, de egyben jelenést tesznek arról, hogy van-e felszerelésük és az milyen állapotban van.

Azok, akik fenti terminus alatt nem jelentkeznek, a katonai törvénykezés 224 bis paragrafusa alapján bíróság elé állíthatnak.

A brassói hadkiegészítő parancsnoka: Costea sk., ezredes

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6. vastag betűkből 12 lej. Vasárnap: 7.50, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Negyszerű hirdetés esetén 25% engedmény. Állást keresőknek 25% kedvezmény.

Vétel-eladás

KERTÉSZ

Testvéreknél

Brassó, Kapu-u. 26

a hatóságilag engedélyezett

végeladás

csak rövid ideig tart. — Milyen lezártított árak! — Maradékokat csak reggel 8 és 10 óra között szolgálunk ki.

Teljesen jókarban levő autójavító és lakatosműhely-be rendezés, haláleset miatt, olcsón eladó. Érdeklődni Brassó, Közép-utca 41/a. 1458

2 pénzszerkevény eladó. Sagei Bankház, Brassó, Str. Voievo-
dul Mihai 5. 1466

Lakás

Üzlethelyiség kiadó azonnal-
ra, Gyár-ut 8. alatt, forgalmas
helyen. Érdeklődni ugyanott.

2-3 szobás

lakást

keresek,

belvárosban, vagy ahhoz
közel Cimek: részletes
leírással „Levegős és napos”
jellegre a kiadóba.

2, 3, 4 szobás, modern laká-
sok, központi fűtéssel, Brassó,
Str. Iuliu Maniu 61. száma-
att kiadók. 1457

Házasság

Vagyonos nő komolyan
férfi ismeretségét keresi. Csak
fényképes levelekre válasz-
lok. Leveleket „Vagyonos”
jellegre a brassói kiadóba
rek. 1458

IDECESSÉC

és ÖSZTÖNÉLET

Írta: Dr. FELD MANN S.
ideggyógyorvos. — II. kiadás.
140 oldal. Ára 90 lej.

Kapható a

Brassói Lapok Könyvosztályában

Még csak 3 napig
tart az olcsó eladás.

SIESSEN,
MIG A
KÉSZLET
TART!

HERCULES S. A.
Brassó, Kapu-u. 32.